

PATVIRTINTA
Vilniaus „Santaros“ gimnazijos
direktoriaus 2023 m. rugsėjo 1 d.
įsakymu Nr. VIG-74

**MOKINIŲ SOCIALINĖS - PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO
TVARKOS APRAŠAS
I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis 2023–2024 ir 2024-2025 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V- 586 „Dėl 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ ir patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-1036 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymo Nr. V-586 „Dėl 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ pakeitimo“. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

1. Tvarkos aprašas nustato socialinės-pilietinės veiklos tikslus ir uždavinius, numato priemones ir jų įgyvendinimą Vilniaus „Santaros“ gimnazijoje.
2. Organizuojant socialinę veiklą, atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus, jų galimybes, mokyklos bendruomenės tradicijas.
3. Tvarkos aprašas nustato mokinių socialinę-pilietinę veiklą 5–8 ir I-IV klasėse.
4. 2023-2024 m. m.: socialinė veikla privaloma 5-8, I-III gimnazijos klasės mokiniams ir rekomenduojama/savanoriška IV gimnazijos klasės mokiniams. 2024-2025 m. m.: socialinė veikla yra privaloma 5-8, I-IV gimnazijos klasės mokiniams.

II. SOCIALINĖS - PILIETINĖS VEIKLOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

5.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

5.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

5.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III. SOCIALINĖS -PILIETINĖS VEIKLOS SRITYS IR KRYPTYS

6. Mokiniam siūlomos socialinės-pilietinės veiklos kryptys: pilietinė, ekologinė, savanorystės, projektinė, pagalbos gimnazijai, kūrybinė, pedagoginė ir kt. Mokiniai socialinę veiklą gali pasirinkti pagal savo pomėgius ir gebėjimus iš socialinės veiklos sąrašo (1 Priedas).

7. Veiklos organizavimas siejamas su turimais mokyklos ištekliais, gimnazijoje vykdoma praktika, atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus, mokinių interesus, gimnazijos ir vietos bendruomenių galimybes:

7.1. 5-8 gimnazijos klasės mokinių veikla nukreipta į socialinių ryšių kūrimą ir stiprinimą pačioje klasėje, Gimnazijos bendruomenėje; pilietiškumo bei atsakingo dalyvavimo gebėjimų ugdymąsi dalyvaujant Gimnazijos savivaldoje, vietos bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje;

7.2. I-III (IV) gimnazijos klasės mokinių veikla orientuota į platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo motyvacijos skatinimą, identifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimus.

IV. SOCIALINĖS- PILIETINĖS VEIKLOS TURINYS IR ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

8. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

8.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina ją

orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą

8.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas.

8.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė dalyvauti socialiniame gyvenime.

8.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklaudyti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems.

V. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

9. Veiklą inicijuoja ir organizuoja visi gimnazijos darbuotojai: direktoriaus pavaduotojai ugdymui, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, dalykų mokytojai, klasių vadovai, socialinis pedagogas, psichologas, bibliotekos vedėja ir kt.;

10. Socialinė-pilietinė veikla yra laisvai pasirenkama ir gali būti vykdoma ugdymo proceso, skirto pažintinei ir kultūrinei veiklai, metu ar laisvu laiku po pamokų, mokiniui patogiu laiku. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį. Ji turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos.

11. Socialinei-pilietinei veiklai vykdyti per mokslo metus skiriama valandų:

2023-2024 m. m.							
5 kl.	6 kl.	7 kl.	8 kl.	I kl.	II kl.	III kl.	IV kl.
20 val.	10 val.	20 val.	10 val.	20 val.	10 val.	35 val.	Socialinė veikla rekomenduojama/savanoriška

2024-2025 m. m.							
5 kl.	6 kl.	7 kl.	8 kl.	I kl.	II kl.	III kl.	IV kl.
20 val.	20 val.	20 val.	20 val.	20 val.	20 val.	35 val.	35 val.

12. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama elektroniniame dienyne. Apskaitą vykdo ir už ją atsakingas klasės vadovas. Mokinių atliktą veiklą platformoje *Classroom* fiksuoja konkrečią veiklą skyręs asmuo (socialinis pedagogas, klasės vadovas, mokytojas, bibliotekos vedėja, administracija ir kt.).

13. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas klasės vadovas:

13.1. supažindina mokinius su socialinės-pilietinės veiklos kryptių sąrašu, reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, mokyklos organizuojamų konsultacijų dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo mokiniams grafiku ir atsiskaitymo tvarka.

13.2. individualiai ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą. Rekomenduojama, kad klasės vadovas su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuotų individualius ugdomuosius pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas. Pokalbių trukmė priklauso nuo mokinių įsitraukimo, motyvacijos ir kitų mokymosi poreikių.

13.3. klasės vadovas tikrina kiekvieno mokinio socialinės veiklos atlikimo eigą ir vykdo veiklos apskaitą ir kontrolę: likus 1 mėnesiui iki trimestro ir mokslo metų pabaigos, peržiūri mokinių veiklos suvestinę el. dienyne ir suteikia pagalbą mokiniams, neskyrusiems veiklai reikiamo valandų skaičiaus - inicijuoja jų susitikimus su veiklos vadovais ir/ar su administracija;

13.4. paruošia klasės mokinio socialinės-pilietinės veiklos ataskaitą iš elektroninio dienyno ir atsiskaito kuruojančiam pavaduotojui likus 2 savaitėms iki mokslo metų pabaigos;

13.5. trimestro ir mokslo metų pabaigoje klasės vadovas suskaičiuoja socialinės-pilietinės veiklos trukmę ir nurodo bendrą valandų skaičių elektroniniame dienyne - „Socialinė-pilietinė veikla“;

14. Mokiniai, kurie veiklą atlieka už gimnazijos ribų, klasės vadovui pateikia konkrečios institucijos raštą su atliktų socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičiumi, pasirašytą atsakingo asmens ir pažymėtą antspaudu.

15. Atlikdamas socialinę veiklą, mokinys privalo elgtis drausmingai, paisyti saugos ir įstaigos, kurioje atlieka socialinę veiklą, taisyklių bei įsipareigojimų, kuriuos prisiima, rinkdamasis socialinės veiklos vietą. Esant pažeidimams, socialinė veikla mokiniui gali būti neįskaityta.

16. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti. Jei mokinys neatliko socialinės-pilietinės veiklos mokslo metų eigoje, sprendimą dėl mokinio kėlimo į aukštesnę klasę ir atsiskaitymo, už socialinę veiklą priima Mokytojų taryba.

17. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

18.1. pasirengia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, atlieka nusimatytas užduotis, reguliariai apgalvoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasingumą ir pridėtinę vertę sau ir mokyklos bendruomenei, visuomenei; jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis.

18.2. trimestro ir mokslo metų pabaigoje, mokiniai, atlikę socialinę veiklą, kartu su klasės vadovu aptaria įgytą patirtį laisva forma arba remdamiesi 2 priedu (galima ir el. dienyne).

18.3. pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus gimnazijos naudojamoje elektroninėje platformoje;

18.4. dalyvauja ugdomuosiuose pokalbiuose su mokykloje paskirtu asmeniu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas arba pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu;

18.5. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoja savo socialinės-pilietinės veiklos planus.

19. Mokyklos vadovas:

19.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą (kuratorių), ar kitą asmenį ar asmenis;

19.2. sudaro sąlygas mokykloje paskirtiems asmenims organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomuosius pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis mokyklos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Informacija apie socialinę- pilietinę veiklą teikiama klasės valandėlių metu, elektroninėje platformoje *Classroom* ir elektroniniame dienyne.

21. Mokinys į aukštesnę klasę keliamas, kai jis turi teigiamus metinius dalykų įvertinimus ir atlikęs reikiamą socialinės – pilietinės veiklos valandų skaičių.

22. Esant nenugalimos jėgos aplinkybėms (*force majeure*) šalyje, gimnazija pasilieka teisę stabdyti, nukelti ar kitaip koreguoti socialinės veiklos atlikimo terminą, sudaryti kontaktinio/nuotolinio atsiskaitymo galimybes.

23. Pagrindinio (2024-2025 m.m.: ir vidurinio) ugdymo baigiamosios klasės mokinys, turintis patenkinamus visų atitinkamos ugdymo programos dalykų, nurodytų ugdymo plane, metinius įvertinimus ir atlikęs socialinę-pilietinę veiklą, laikomas baigusių atitinkamą ugdymo programą.

24. 2024-2025 m. m.: IV klasės mokinys gauna brandos atestatą tik atlikęs socialinę-pilietinę veiklą.

25. Šiuo aprašu vadovaujamosi rengiant gimnazijos, klasės veiklos planus, kitus su socialinės-pilietinės veiklos organizavimu susijusius dokumentus.

26. Socialinēs-pilietinēs veiklos vykdomo tvarka esant būtinybei bendru sutarimu gali būti peržiūrima ir koreguojama.

VILNIAUS „SANTAROS” GIMNAZIJA
SOCIALINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Kryptis	Veikla	Atsakingi asmenys
1. Pilietinė:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilietinių iniciatyvų (valstybinių švenčių, atmintinų datų gimnazijoje minėjimo) organizavimas ir aktyvus dalyvavimas; 2. Aktyvus dalyvavimas Tolerancijos centro bei Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacijų režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti organizuojamose pilietinėse akcijose bei renginiuose; 3. Veikla miesto jaunimo organizacijose; 4. Aktyvi veikla klasės ir mokyklos savivaldoje; 5. Bendradarbiavimas su mokyklos rinkodaros grupe (straipsnių rašymas apie mokyklos renginius, fotografavimas ir viešinimas mokyklos internetiniame puslapyje bei kituose šaltiniuose); 6. Savarankiškas tiriamasis (kraštotyrinis, prevencinis) darbas, siekiant viešinti pozityvią mokyklos veiklą, siūlant ją tobulinti; 7. Labdaros akcijos; 8. Dalyvavimas dalykinėse olimpiadose, konkursuose (direktoriaus įsakymu); 9. Atstovavimas visuomeninėje veikloje. 	Mokyklos administracija, mokyklos savivaldos atstovai, pagalbos mokiniui specialistai, dalykų mokytojai, klasių vadovai.
2. Socialinė: (pedagoginės pagalbos) veikla	<ol style="list-style-type: none"> 1. Individuali pagalba (pvz.; namų darbų ruošoje) mokymosi sunkumų turintiems draugams ar žemesnių klasių mokiniams, sergančiam draugui, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams; 2. Pradinių klasių mokinių globa; 3. Pagalba pradinių klasių mokytojams; 4. Pagalba 5–10 klasių vadovams organizuojant renginius, pilietines akcijas; 5. Pagalba dalykų mokytojams tvarkant kabinetus, metodinę medžiagą, leidžiant standus; 6. Pagalba klasės vadovui; 7. Pagalba mokytojams; 8. Savitarpio pagalba organizuojant mokykloje apklausas, tyrimus bei juos apibendrinant. 	Mokyklos administracija, mokyklos savivaldos atstovai, pagalbos mokiniui specialistai, dalykų mokytojai, klasių vadovai, pradinių klasių mokytojai.
3. Socialinė veikla/ Savanorystė:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Labdaros akcijų inicijavimas ir dalyvavimas jose; 2. Savanoriškas darbas nevyriausybinėse organizacijose; 3. Savanoriška veikla globos namuose, ikimokyklinio ugdymo įstaigose, ligoninėse, senelių globos namuose, gyvūnų prieglaudose ir kt.; 4. Klasių valandėlių ruošimas ir vedimas. 	Mokyklos administracija, mokyklos savivaldos atstovai, dalykų mokytojai, klasių vadovai.

4. Kultūrinė veikla	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kūrybinė veikla spaudoje, elektroninėje erdvėje ir pan.; 2. Gimnazijos, miesto, šalies ar tarptautinių kultūrinių renginių organizavimas ir (ar) savanorystė juose; 3. Parodų rengimas; 4. Renginių organizavimas; 5. dalyvavimas koncertinėse programose. 	Mokyklos administracija, mokyklos savivaldos atstovai, dalykų mokytojai, klasių vadovai.
5. Sportinė veikla:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sportinių renginių, varžybų organizavimas, teisėjavimas juose; 2. Kita savanoriška veikla sportinių renginių metu; 3. Dalyvavimas sporto varžybose (direktoriaus įsakymu) arba dalyvavimas Sporto dienoje; 4. Pagalba organizuojant sportinę veiklą. 	Mokyklos administracija, mokyklos savivaldos atstovai, fizinio ugdymo mokytojai, klasių vadovai.
6. Projektinė veikla:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalyvavimas kultūriniuose, prevenciniuose, socialiniuose, profesinio orientavimo ir kt. projektuose; 2. Mokyklą reprezentuojančių suvenyrų gamyba, reklaminių bukletų kūrimas ir leidyba; 3. Dekoracijų ruošimas; parodų rengimas. 	Mokyklos administracija, pagalbos mokiniui specialistai, dalykų mokytojai, klasių vadovai, neformaliojo švietimo būrelių vadovai.
7. Ekologinė:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gėlynų ir želdinų priežiūra; 2. Gimnazijos aplinkos puoselėjimas ir tvarkymas; 3. Savivaldybės paskirtų miesto teritorijų tvarkymas; 4. Parkų, kapinių, žaliųjų plotų tvarkymas; 5. Dalyvavimas ekologiniuose miesto projektuose bei akcijose (pvz.: "Darom"). 	Klasių vadovai, gamtos mokslų mokytojai, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, dalykų mokytojai.
8. Darbinė veikla:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasės aplinkos puoselėjimas ir tvarkymas; 2. Smulkus inventoriaus remontas (suolų, kėdžių); 3. Dekoracijų ruošimas, aktų salės apipavidalinimas; 4. Gimnazijos teritorijos priežiūra. 	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, dalykų mokytojai, bibliotekos vedėja, klasių vadovai.
8. Kita veikla:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pasiruošimas olimpiadai; 2. Budėjimas renginių metu; 3. Budėjimas gimnazijoje; 4. Darbas bibliotekoje; 5. Įvairūs maketavimo darbai; 6. Aktyvus dalyvavimas klasės, gimnazijos savivaldos darbe; 7. Pačių mokinių, jų tėvų, klasių vadovų, dalykų mokytojų ar kitų mokyklos darbuotojų inicijuota veikla. 	Mokyklos administracija, pagalbos mokiniui specialistai, dalykų mokytojai, klasių vadovai, neformaliojo švietimo būrelių vadovai.

